

Sygn. akt XXVII Ca 2932/16

POSTANOWIENIE

Dnia 4 kwietnia 2017 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie, XXVII Wydział Cywilny – Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Adrianna Szewczyk – Kubat

Sędziowie: SO Małgorzata Szymkiewicz – Trelka

SR Tomasz Niewiadomski (del.)

Protokolant: st. sekretarz sądowy Agnieszka Ślebzak

po rozpoznaniu w dniu 28 marca 2017 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy z wniosku E. R.

z udziałem J. L. (1)

o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności ustawowej

na skutek apelacji uczestnika od postanowienia Sądu Rejonowego dla miasta stołecznego Warszawy w Warszawie z dnia 13 stycznia 2016 roku, sygn. akt II Ns 334/13

postanawia:

I. zmienić pkt 5 zaskarżonego postanowienia w ten sposób, że zasądzić od uczestnika J. L. (1) na rzecz wnioskodawczyni E. R. kwotę 152.684 (sto pięćdziesiąt dwa tysiące sześćset osiemdziesiąt cztery) złote tytułem dopłaty do udziału w majątku wspólnym, pomniejszonej o należny uczestnikowi J. L. (1) zwrot wydatków z majątku osobistego na majątek wspólny ustalając, iż wymieniona kwota jest płatna w dwóch równych ratach – pierwsza w terminie 6 (sześciu) miesięcy, a druga w terminie 12 (dwunastu) miesięcy od daty uprawomocnienia niniejszego postanowienia – z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia terminu płatności którejkolwiek z rat;

II. w pozostałym zakresie oddalić apelację;

III. zasądzić od wnioskodawczyni E. R. na rzecz uczestnika J. L. (1) kwotę 1.400,90 zł (tysiąc czterysta złotych i dziewięćdziesiąt groszy) tytułem zwrotu kosztów postępowania w instancji odwoławczej.

SSR Tomasz Niewiadomski (del.) SSO Adrianna Szewczyk - Kubat SSO Małgorzata Szymkiewicz – Trelka

Sygn. akt XXVII Ca 2932/16

UZASADNIENIE

Wnioskiem z dnia 8 marca 2013 roku, skierowanym do Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie, wnioskodawczyni E. R. domagała się podziału majątku wspólnego jej i J. L. (1) po ustaniu wspólności majątkowej. Sprawa została zarejestrowana pod sygn. akt II Ns 334/13.

Uczestnik nie oponował podziałowi co do zasady, składając jednocześnie wniosek o zwrot nakładów, które poniósł z majątku odrębnego na majątek wspólny, w łącznej kwocie 76.450,49 złotych. Złożyć się na nią miały darowizny

pieniężne rodziców uczestnika, udzielane z przeznaczeniem na zakup mieszkania i garażu, a ponadto środki pieniężne, które uczestnik przeznaczał go na zakup mieszkania i garażu, a pochodzące ze sprzedaży majątku zgromadzonego przed zawarciem związku małżeńskiego.

Postanowieniem z dnia 13 stycznia 2016 roku Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie w pkt 1 ustalił, że w skład majątku wspólnego E. R. i J. L. (1) wchodziły: spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego nr (...) przy ul. (...) w W. w Spółdzielni Mieszkaniowej (...), o wartości 594.398 złotych, spółdzielcze własnościowe prawo do stanowiska postojowego nr 43 w wielostanowiskowym parkingu położonym w W. przy ul. (...). Ponadto w pkt 2 umorzył postępowanie w zakresie pozostałych składników majątku wspólnego, tj. oszczędności pieniężnych oraz samochodów osobowych F. (...), T. (...) oraz R. (...), a w pkt 3 ustalił, że udziały E. R. i J. L. (1) w majątku wspólnym są równe. W pkt 4 Sąd Rejonowy dokonał podziału majątku wspólnego w ten sposób, że J. L. (1) przyznaje przedmioty opisane w punkcie 1 sentencji postanowienia, a w pkt 5 zasądził od J. L. (1) na rzecz E. R. kwotę 270.682,08 złotych tytułem dopłaty do udziału w majątku wspólnym, pomniejszonej o należny J. L. (1) zwrot wydatków z majątku odrębnego na majątek wspólny, ustalając, że wymieniona kwota jest płatna w dwóch równych ratach, pierwsza w terminie sześciu, a druga - dwunastu miesięcy od uprawomocnienia się niniejszego postanowienia, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w razie opóźnienia w zapłacie każdej z rat.

W kolejnych punktach Sąd oddalił w pozostałej części żądanie J. L. (1) o zwrot nakładów z majątku osobistego oraz zasądził od J. L. (1) na rzecz E. R. 900 złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania, w pozostałym zakresie pozostawiając wnioskodawcę i uczestnika przy poniesionych kosztach. Orzekł także o kosztach tymczasowo poniesionych przez Skarb Państwa (postanowienie k. 445 - 446). Powyższe rozstrzygnięcie Sąd Rejonowy oparł o następujące ustalenia faktyczne:

Wspólność majątkowa małżeńska między E. R. a J. L. (1) istniała w okresie od 24 października 1992 roku do 15 czerwca 2004 roku. Małżonkowie nie zawierali umów majątkowych małżeńskich. Rozwód został orzeczony wyrokiem z dnia 4 stycznia 2005 roku.

Sąd Rejonowy ustalił, że w skład majątku wspólnego byłych małżonków weszły: spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego nr (...) przy ul. (...) w W., 63,9 m² o wartości 594.398 złotych i przynależne do powyższego prawa miejsce postojowe 29.333 zł. Skład majątku Sąd ustalił na podstawie zgodnych oświadczeń stron postępowania, a ich wartość – na podstawie opinii biegłego ds. wyceny nieruchomości.

Zgodnie z ustaleniami Sądu I instancji, w latach 1990-1992 rodzice J. L. (1), tj. M. L. i J. L. (2) prowadzili hurtownię farmaceutyczną. Po zakończeniu tej działalności uzyskany z niej dochód w wysokości ok. 500.000 złotych został podzielony na trzy nieustalone części i подарowany synom tj. B. i J. oraz zainwestowany w fundusz inwestycyjny Pionier zarejestrowany na nazwisko J. L. (2). Stało się to jeszcze przed ślubem J. L. (1). Po zawarciu przezeń małżeństwa nadal otrzymywał darowizny od rodziców. Były to darowizny pieniężne w kwotach około 20-25 tys. zł, wypłacane synowi z przeznaczeniem na kupno mieszkania, a następnie na tzw. biały montaż i meble. Pieniądze na wyposażenie były przez rodziców uczestnika dawane w miarę potrzeby, tj. wraz z postępem prac wykończeniowych. Po nieustalonym czasie dochód z funduszu przeznaczono na wsparcie J. L. (1).

J. L. (1) uzyskał członkostwo w Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w dniu 3 listopada 1994 roku. Harmonogram spłat przewidywał, że członek miał wpłacić 5 rat w następujących kwotach i datach: 31 grudnia 1994 roku – 9.056 zł, 31 lipca 1995 roku – 13.149 zł, 15 listopada 1995 roku – 18.409 zł, 31 marca 1996 roku – 12.491 zł, 30 czerwca 1996 roku – 12.689 zł. W dniu 30 kwietnia 1997 roku J. L. (1) otrzymał przydział lokalu nr (...) przy ul. (...) o pow. 63,9 m².

Dalej Sąd wskazał, że w dniu 29 grudnia 1994 roku wpłacono na konto spółdzielni kwotę 9.056 zł. Środki przeznaczone na tą wpłatę pochodziły z darowizn od J. L. (2) (2.000 i 5.500 zł) oraz z wypłaty odszkodowania za uszczerbek na zdrowiu w postaci zarażenia się uczestnika prątkami gruźlicy podczas czynności zawodowych (2.300 zł). W dniu 31 lipca 1995 roku wpłacono na konto spółdzielni kwotę 13.149 zł, a środki przeznaczone na tą wpłatę pochodziły częściowo z ceny sprzedaży samochodu osobowego F. (...) (5.200 zł). W dniu 22 listopada 1995 roku wpłacono na

konto spółdzielni kwotą 18.409 zł, a środki przeznaczone na tą wpłatę pochodziły częściowo z umorzenia jednostek uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym założonym przez J. L. (1) (12.000 zł) oraz ze sprzedaży waluty tj. franków francuskich (450 zł). W dniu 17 kwietnia 1996 roku wpłacono na konto spółdzielni kwotę 9.640 zł tytułem pokrycia wkładu na poczet miejsca garażowego. Wpłacającą była M. L., a środki przeznaczone na tą wpłatę pochodziły w całości z darowizny od rodziców J. L. (1). W dniu 18 kwietnia 1996 roku wpłacono na konto spółdzielni kwotę 12.491 zł, a środki przeznaczone na tą wpłatę pochodziły częściowo z ceny sprzedaży waluty tj. dolarów amerykańskich. W dniu 26 lipca 1996 roku wpłacono na konto spółdzielni kwotę 12.689 zł. Wpłacającą była M. L., a środki przeznaczone na tą wpłatę pochodziły częściowo z ceny sprzedaży waluty tj. franków francuskich (2.000 zł), a w innej części z darowizny od rodziców J. L. (1) (2.015 zł).

Sąd Rejonowy ustalił w efekcie, że uczestnik postępowania poniósł nakłady z majątku odrębnego na nabycie majątku wspólnego w kwocie 41.183,42 zł. Sąd wskazał, że w tym zakresie oparł się na dokumentach i zeznaniach świadków i stron, zaś ustalenie stanu majątkowego uczestnika w okresie poprzedzającym zawarcie związku małżeńskiego na podstawie dokumentów bankowych okazało się niemożliwe (pisma banków k. 218, 220). Nadto, co do operacji walutowych (k. 386-389, błędnie opisane w uzasadnieniu jako k. 486-489), Sąd Rejonowy uznał, że nie zostało udowodnione, na co zostały przeznaczone środki tam wskazane, a także, że uczestnik nie wykazał, aby pochodziły one z majątku odrębnego.

Na podstawie powyższych ustaleń Sąd Rejonowy wskazał po pierwsze, że – ponieważ wspólność majątkowa ustała przed 20 stycznia 2005 roku – to do podziału majątku wspólnego oraz do zwrotu wydatków i nakładów należało zastosować przepisy KRO w brzmieniu obowiązującym przed tą datą. Kolejno Sąd I instancji stwierdził, że uczestnicy byli zgodni co do sposobu zniesienia współwłasności co do zasady – tj. poprzez przyznanie poszczególnych przedmiotów byłym małżonkom. Natomiast sporne i wymagające zbadania były wartości poszczególnych przedmiotów, co wpływało na wysokość kwoty zasądzonej w rozliczeniu. Wniosek o ustalenie nierównych udziałów w majątku wspólnym został zgłoszony przez uczestnika w piśmie stanowiącym odpowiedź na wniosek, lecz następnie został cofnięty, dlatego też Sąd nie rozpoznawał tego wniosku.

Odnosząc się do wniosku uczestnika o zwrot nakładów z majątku odrębnego na majątek wspólny w kwocie 76.450,49 złotych Sąd Rejonowy stwierdził, że uczestnik wykazał należycie za pomocą przeprowadzonych w postępowaniu dowodów, że pewna część środków pieniężnych przeznaczonych na nabycie spornego prawa do lokalu, pochodziła z majątku odrębnego, tj. z przedmiotów pieniężnych darowizn od rodziców uczestnika. Zdaniem Sądu a quo zwrot nakładów należał się w wysokości nominalnej, brak było bowiem ustawowej podstawy do waloryzacji tego świadczenia.

Co do sposobu podziału majątku Sąd Rejonowy wskazał, że łączna wartość dzielonego majątku stron wyniosła 623.731 złotych. Ponieważ oba składniki majątku zostały przyznane uczestnikowi, należy zasądzić od niego połowę tej kwoty tj. 311.865,50 złotych, po potrąceniu przysługującego mu roszczenia o zwrot nakładów z majątku odrębnego na majątek wspólny (po potrąceniu 270.682,08 złotych).

O kosztach postępowania Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 520 § 1 kpc oraz art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Biorąc także pod uwagę, że oboje uczestnicy w równym stopniu byli zainteresowani rozstrzygnięciem, Sąd zasądził na rzecz wnioskodawczyni od uczestnika połowę uiszczonej opłaty od wniosku (uzasadnienie k. 453 – 464).

Od powyższego orzeczenia apelację wniósł uczestnik postępowania J. L. (1), zaskarżając je w części zasądzającej od niego na rzecz wnioskodawczym kwotę 270.682,08 złotych, tj. objętej pkt. 5 sentencji postanowienia oraz w części oddalającej powództwo w zakresie zwrotu nakładów z majątku osobistego powoda tj. objętej pkt. 6 sentencji postanowienia.

Zaskarżonemu postanowieniu zarzucił:

1. obrażę prawa materialnego tj. art. 358¹ § 3 kc poprzez jego nie zastosowanie i nie dokonanie waloryzacji nakładów z majątku odrębnego uczestnika,

2. obrażę prawa procesowego, mająca wpływ na treść postanowienia, a mianowicie:

a. art. 233 § 1 kpc poprzez zaniechanie wszechstronnego rozważenia materiału zebranego w sprawie poprzez pominięcie dowodu z kopii wyciągu bankowego z (...) S.A. nr 11/1 z dnia 4 października 1991 roku oraz kopii dwóch potwierdzeń dokonania wpłat uczestnika na otwarte przez niego konta z 1 października 1992 roku,

b. art. 328 § 1 kpc poprzez sporządzenie uzasadnienia postanowienia, które nie spełnia wymogów określonych w tym przepisie, bowiem nie wyjaśnia podstawy prawnej odmowy waloryzacji poczynionych przez uczestnika nakładów z majątku odrębnego na majątek wspólny,

c. art. 316 § 1 kpc poprzez nieuwzględnienie całokształtu materiału dowodowego zgromadzonego w toku postępowania sądowego i istniejącego w chwili wyrokowania.

W związku z powyższym skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia w zaskarżonej części poprzez zasądzenie od J. L. (1) na rzecz E. R. kwoty 59.439,80 złotych tytułem dopłaty do udziału w majątku wspólnym, pomniejszonej o należny J. L. (1) zwrot wydatków z majątku odrębnego na majątek wspólny, płatnej w dwóch równych ratach w terminie 6 i 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się niniejszego postanowienia wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia terminowi zapłaty każdej z rat, a także poprzez ustalenie, że uczestnik postępowania dokonał nakładów z majątku osobistego na majątek wspólny w kwocie 76.450,49 złotych, przy czym kwota 66,810,49 złotych stanowiła 100% wartości przedmiotowego lokalu mieszkalnego w chwili dokonania jego zakupu, zaś kwota 9.640 złotych również stanowiła 100% wartości przedmiotowego miejsca parkingowego w chwili dokonania zakupu. Skarżący wniósł jednocześnie o zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz uczestnika kosztów procesu za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu zarzutu braku wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego zgromadzonego w toku postępowania sądowego skarżący wskazał, że Sąd I instancji nie uwzględnił wyciągu bankowego oraz dwóch potwierdzeń dokonania wpłat przez uczestnika na otwarte przez niego konta, zaś oparł się jedynie na pismach z banków.

Następnie apelujący podniósł, że nie można zgodzić się ze stanowiskiem Sądu I instancji, iż zwrot nakładów z majątku odrębnego na majątek wspólny należy się uczestnikowi w wysokości nominalnej. Na potwierdzenie powyższego uczestnik postępowania powołał orzecznictwo Sądu Najwyższego: uchwałę z dnia 5 października 1990 roku, III CZP 55/90 (OSNC 1991, nr 4, poz. 48), uchwałę z dnia 16 grudnia 1980 roku, III CZP 46/80 (OSNCP 1981, nr 11, poz. 206), uchwałę z dnia 12 kwietnia 1989 roku, III CZP 31/89 (niepubl.), postanowienie z dnia 26 stycznia 1988 roku, III CRN 475/87 (OSNCP 1990, nr 4 -5, poz. 64) oraz uchwałę z dnia 12 kwietnia 1989 roku, III CZP 31/89 (apelacja k. 474 – 476).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja zasługuje na uwzględnienie w części dotyczącej braku ustalenia aktualnej wysokości kwoty nakładów poniesionych przez uczestnika postępowania z majątku odrębnego na majątek wspólny. W pozostałym zakresie nie jest zasadna i podlega oddaleniu.

Na wstępie zaznaczyć należy, że w ocenie Sądu Okręgowego rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego oparte zostało - co do zasady - na właściwych ustaleniach, poprzedzonych zasadną oceną materiału dowodowego zgromadzonego w aktach niniejszej sprawy. Na podstawie tych ustaleń Sąd Rejonowy wydał – pomijając wymienioną powyżej kwestię – poprawne rozstrzygnięcie, mające odzwierciedlenie nie tylko w treści obowiązujących przepisów prawa,

ale odpowiadające także stanowisku ugruntowanemu w judykaturze. Zasadniczo więc argumentacja zawarta w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia zasługuje na akceptację, a tut. Sąd podziela ją i przyjmuje za własną.

Tym niemniej Sąd Rejonowy w sposób nieprawidłowy dokonał rozliczenia nakładów poniesionych przez uczestnika z jego majątku odrębnego na majątek wspólny. Sąd Okręgowy, działając na podstawie art. 567 § 3 w zw. z art. 684 kpc, ustalił więc z urzędu wartość majątku wspólnego podlegającego podziałowi. Nie był więc w tym zakresie wymagany jakikolwiek wniosek uczestnika postępowania o dokonanie waloryzacji.

Zgodnie z art. 45 § 1 kro w brzmieniu obowiązującym przed nowelizacją, która weszła w życie w dniu 20 stycznia 2005 roku (Dz. U. z 2004 roku Nr 162, poz. 1691), każdy z małżonków powinien zwrócić wydatki i nakłady poczynione z majątku wspólnego na jego majątek odrębny. Może żądać zwrotu wydatków i nakładów, które poczynił ze swego majątku odrębnego na majątek wspólny. Zgodnie zaś z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego, wartość nakładu z majątku odrębnego jednego z małżonków na ich majątek wspólny, polegającego na wpłacie dokonanej przez tego małżonka na wkład mieszkaniowy związany ze spółdzielczym prawem do lokalu, odpowiada w chwili podziału tego majątku takiej części wartości spółdzielczego prawa do lokalu, jaką część stanowiła ta wpłata w stosunku do całego wkładu mieszkaniowego wpłaconego przez małżonków, od zgromadzenia którego uzależniony był przydział mieszkania (vide: uchwała z dnia 5 października 1990 roku, III CZP 55/90, OSNCP 1991 nr 4, poz. 48, OSP 1991 nr 5, poz. 113, Legalis nr 27077, por. uchwałę z dnia 16 grudnia 1980 r., III CZP 46/80, OSNCP 1981 nr 11, poz. 206, Legalis nr 22401). Jak wskazał Sąd Najwyższy, stanowisko to odpowiada zasadom współżycia społecznego, bowiem zwrot nakładu tylko w wysokości jego sumy nominalnej prowadziłby do rażącego pokrzywdzenia tego z małżonków, które dokonało tego nakładu, i uzyskania niczym nieuzasadnionej korzyści przez drugie z małżonków. Ponadto Sąd wyraził pogląd, że takiemu stanowisku nie sprzeciwia się obowiązująca w polskim prawie zasada nominalizmu (art. 358¹ § 1 kc). Odnosi się ona bowiem tylko do zobowiązań, których przedmiotem od chwili ich powstania jest suma pieniężna. Przedmiotem roszczenia o zwrot nakładu jest zaś wartość tego nakładu w chwili jego zwrotu. Jeżeli nakład był poczyniony w postaci wpłaty pieniężnej, roszczenie o jego zwrot nie obejmuje wpłaconej sumy pieniędzy, ale tę wartość – wyrażoną w określonej sumie pieniędzy – która na skutek tego nakładu powstała. Z kolei w postanowieniu z dnia 9 września 2009 roku, V CSK 39/09 (OSNC - Zb. dodatkowy 2010 nr B, poz. 62, str. 161, Legalis nr 232755) Sąd Najwyższy stwierdził, że art. 358¹ § 3 kc nie ma zastosowania przy podziale majątku wspólnego. Materialnoprawną podstawą żądania zwrotu wydatków i nakładów na majątek wspólny poczynionych z majątku osobistego jest bowiem art. 45 kro, a w sprawach nieunormowanych stosuje się odpowiednio – z mocy odesłania zamieszczonego w art. 46 kro – przepisy o wspólności majątku spadkowego i o dziale spadku. To unormowanie, potwierdzone przez przepisy procesowe (art. 567 § 1 i 3 kpc), ma charakter wyczerpujący, wyłączający korzystanie w jego obrębie z art. 358¹ § 3 kc nawet w sposób odpowiedni. Przy podziale dorobku, w postępowaniu nieprocesowym, nie orzeka się „o zmianie wysokości lub sposobu spełnienia świadczenia od początku pieniężnego”, lecz uwzględnia się w końcowym rozliczeniu wydatki i nakłady w sposób przyjęty od dawna w judykaturze.

Sąd Okręgowy podziela w całości powyższe rozważania. Prowadzi to do konkluzji, iż rozliczenie nominalnej kwoty nakładów poniesionych przez uczestnika postępowania z majątku osobistego na majątek wspólny w postaci wpłat na wkład mieszkaniowy w wysokości 41.183,42 złotych jest oczywiście wadliwe i narusza w sposób istotny unormowanie zawarte w art. 45 § 1 kro.

Prawidłowa ich wysokość powinna zostać wyliczona jako ułamek aktualnej wartości spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego i prawa do miejsca postojowego odpowiadający wartości nakładów uczestnika na w/w na prawa z chwili ich nabycia. Ustalona przez Sąd I instancji wysokość nakładów wyniosła 41.183,42 złotych, a pierwotna wartość powyższych praw wynosiła łącznie 80.685,79 zł (wartość mieszkania 66.810,49 zł – k. 188, wartość miejsca postojowego 13.875,30 zł – k. 535). Z kolei obecna wartość mieszkania i miejsca postojowego wynosi 623.731 złotych (594.398 + 29.333).

Zatem aktualna na dzień orzekania wartość nakładów uczestnika na majątek wspólny stanowi w przybliżeniu kwotę 318.363 złotych. Wynika to z faktu, iż wysokość udowodnionych nakładów uczestnika wynosiła ok. 51,04% wartości

w/w nieruchomości (tj. $41.183,42 \div 80.685,79 \approx 51,04\%$). Obecna wartość mieszkania i miejsca postojowego wynosi 623.731 złotych, a 51,04% tej kwoty to po zaokrągleniu: 318.363 złotych.

Sąd I instancji nieprawidłowo pomniejszył też wysokość udziału uczestnika o całość dokonanych przez niego udziałów. Nakłady te były dokonywane na cały majątek wspólny, a nie na swój udział, a zatem w postępowaniu o podział majątku połowa nakładów przypada na udział wnioskodawczyni, a połowa na udział uczestnika. Zatem z udziału przypadającego wnioskodawczyni należy odjąć 50% wartości nakładów dokonanych przez uczestnika (tj. $318.636 \div 2 = 159.181,50$).

Wartość udziału każdego z byłych małżonków w majątku wspólnym wynosi 311.865,50 zł (tj. $623.731 \div 2$). Wobec powyższego, po odjęciu od wartości przypadającego na uczestnika postępowania udziału w majątku wspólnym wartości połowy poniesionych przez niego nakładów, winien on zapłacić na rzecz wnioskodawczyni E. R. kwotę 152.684 złotych tytułem dopłaty do udziału w majątku wspólnym (tj. $311.865,50 - 159.181,50 = 152.684$) tytułem dopłaty do udziału w majątku wspólnym, pomniejszonej o należny uczestnikowi J. L. (1) zwrot wydatków z majątku osobistego na majątek wspólny. Sąd ponadto ustalił, iż wymieniona kwota jest płatna w dwóch równych ratach – pierwsza w terminie 6 miesięcy, a druga w terminie 12 miesięcy od daty postanowienia – z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia terminu płatności którejkolwiek z rat. Z tych względów, na podstawie art. 386 § 1 kpc, Sąd orzekł jak w pkt I sentencji.

Nie zasługiwały natomiast na uwzględnienie dalsze zarzuty apelacji. Za bezzasadne należało uznać zarzuty dotyczące naruszenia przez Sąd I instancji przepisów postępowania cywilnego dotyczące prawidłowości oceny dowodów (art. 233 § 1 i art. 316 kpc). Dokonana przez niego analiza dowodów była w pełni prawidłowa, oparta na regułach logicznego myślenia, zasadzie doświadczenia życiowego i właściwego kojarzenia faktów. Z kolei uczestnik postępowania nie zaprezentował w tym względzie w zasadzie żadnej argumentacji wskazującej na nieprawidłowość owej oceny. Należy przy tym wskazać, iż samo stwierdzenie o wadliwości dokonanych ustaleń faktycznych, odwołujące się do stanu faktycznego, który w przekonaniu skarżącego odpowiada rzeczywistości, nie jest wystarczające. Konieczne jest bowiem wykazanie, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, gdyż tylko takie uchybienie może być przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Nie jest natomiast wystarczające przekonanie strony o innej niż przyjął sąd wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena sądu (podobnie uznał Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 19 grudnia 2013 roku, I ACa 868/13, LEX nr 1416146). W realiach niniejszej sprawy tego rodzaju okoliczności uczestnik nie wykazał.

Należy również zwrócić uwagę, że zarzut zaniechania wszechstronnego rozważenia materiału zebranego w sprawie poprzez pominięcie dowodu z kopii wyciągu bankowego z (...) S.A. nr (...) z dnia 4 października 1991 roku oraz kopii dwóch potwierdzeń dokonania wpłat uczestnika na otwarte przez niego konta z 1 października 1992 roku jest bezpodstawny w świetle uzasadnienia Sądu I instancji. Sąd ten w części zawierającej ocenę dowodów stwierdził bowiem, że brak jest dowodu, na co zostały przeznaczone środki pochodzące z przedmiotowych operacji walutowych, zaś uczestnik nie wykazał, by pochodziły one z jego majątku odrębnego. Zatem nie można uznać, by Sąd I instancji zaniechał rozważenia opisywanych tutaj dowodów, a wręcz przeciwnie – dokonał oceny całokształtu zebranego w sprawie materiału, w efekcie czego uznał okoliczność, która miała być za ich pomocą wykazana, za nieudowodnioną.

Z tożsamyh względów za równie bezzasadny należało ocenić wniosek o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez ustalenie, że uczestnik postępowania dokonał nakładów z majątku osobistego na majątek wspólny w kwocie 76.450,49 złotych. W ocenie Sądu Okręgowego Sąd I instancji w sposób szczegółowy i prawidłowy wskazał, które wpłaty na poczet wkładu mieszkaniowego zostały zaliczone jako pochodzące z majątku odrębnego uczestnika postępowania (tabela k. 459-460). Apelujący nie wykazał natomiast w żaden sposób, których z nich Sąd I instancji nie zaliczył w sposób nieprawidłowy jako nakładów poniesionych uczestnika postępowania. Z tego też względu zarzut powyższy nie mógł skutkować zmianą zaskarżonego orzeczenia. Mając na względzie powyższe okoliczności, Sąd na podstawie art. 385 kpc orzekł jak w pkt II sentencji, oddalając apelację w pozostałym zakresie.

W związku z częściowym uwzględnieniem apelacji, Sąd Okręgowy orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego na podstawie art. 520 § 2 kpc, rozdzielając je stosunkowo. Skarżący J. L. (1) domagał się obniżenia zasądzonej od niego spłaty o 211.242,28 zł (tj. 270.682,08 – 59.439,80 = 211.242,28), zaś Sąd uwzględnił jego żądanie częściowo, tj. obniżył ją o 117.998,08 zł (tj. 270.682,08 – 152.684). Z tego też względu należało uznać, że skarżący wygrał postępowanie apelacyjne w 55,85% ($117.998,08 \div 211.242,28 \approx 55,85\%$). Na koszty postępowania drugo instancyjnego złożyły się: opłata od apelacji w wysokości 1.000 złotych, wynagrodzenie pełnomocników wnioskodawczyni i uczestnika postępowania w wysokości po 7.200 złotych (ustalone na podstawie § 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie, Dz. U. poz. 1.800 ze zm.), tj. łącznie 15.400 złotych. Wnioskodawczyni E. R. powinna ponieść koszty postępowania w wysokości 8.600,90 zł ($15.400 \times 55,85\%$), a poniosła w kwocie 7.200 złotych. Wobec tego w pkt III sentencji Sąd zasądził od niej na rzecz uczestnika postępowania kwotę 1.400,90 złotych (tj. $8.600,90 - 7.200$) tytułem zwrotu kosztów postępowania w instancji odwoławczej.

Mając na względzie powyższe okoliczności i treść przepisów prawa, Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji postanowienia.

SSR Tomasz Niewiadomski (del.) SSO Adrianna Szewczyk - Kubat SSO Małgorzata Szymkiewicz – Trelka

(...)